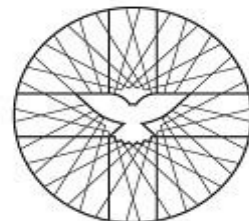

Jaarrekening 2022

16 juni 2023

Protestantse Kerk

**PROTESTANTSE KERK
DEN HAAG**

	Pagina
Balans per 31 december 2022	2
Exploitatie 2022	3
Waarderingsgrondslagen en resultaat - bepalingsgrondslagen	4
Toelichting op de balans	7
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen, gebeurtenissen na balansdatum	12
Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten - details	13
Balans en exploitatie Abdijkerkhof	21
Bijlage - Exploitatie overzicht centraal	22
Bijlage - Exploitatie overzicht wijkgemeenten	27
Bijlage - verbonden partijen PGG	

Op 17 september 2020 is er een richtlijn door het GCBB vastgesteld waarin is vastgelegd hoe om te gaan met Begraafplaatsen in de Jaarrekening.

Afgezien van een apart overzicht dienen de cijfers van de Begraafplaats te worden opgenomen in de Jaarrekening van de Gemeente.

In onze jaarrekening van 2021 is dat niet gebeurd vandaar dat nu de jaarcijfers van 2021 afwijken van de jaarrekening van 2021 omdat nu alsnog de cijfers van de begraafplaats zijn opgenomen in de jaarrekening.

Balans per 31 december 2022

Activa

	toel.pag.	2022		2021	
<i>Vaste activa</i>					
Materiële vaste activa	8				
Kerkgebouwen en -terreinen		€	68.151	€	102.957
Inventaris		€	37.758	€	25.501
			€ 105.909		€ 128.458
Vastgoedbeleggingen	9		€ 3.167.000		€ 2.144.000
Financiële vaste activa	9				
Leningen u/g		€	525.620	€	525.000
Inschrijvingen kerkelijk grootboek		€	455.294	€	455.294
Effecten		€	8.387.450	€	11.262.912
			€ 9.368.364		€ 12.243.206
<i>Vlottende activa</i>					
Vorderingen op korte termijn	10				
Debiteuren		€	45.216	€	13.444
Overige vorderingen		€	401.045	€	557.901
			€ 446.261		€ 571.345
Liquide middelen	10		€ 7.153.179		€ 6.010.952
			€ 20.240.713		€ 21.097.961

Passiva

		2022		2021	
Eigen vermogen	11				
Algemene reserve centraal		€	10.225.396	€	12.354.773
Bestemmingsreserves		€	75.069	€	11.575
Herwaarderingsreserve		€	3.166.992	€	2.143.993
Algemene reserve wijken		€	4.556.244	€	4.398.127
Bestemmingsreserves wijken		€	88.321	€	88.321
Reserve begraafplaats		€	73.334	€	65.537
			€ 18.185.356		€ 19.062.326
Voorzieningen	13		€ 1.212.505		€ 1.161.710
Schulden op korte termijn	13				
Crediteuren		€	159.555	€	176.438
Overige schulden		€	493.955	€	511.310
			€ 653.510		€ 687.748
Schulden op lange termijn					
Passiva begraafplaats			€ 189.343		€ 186.177
			€ 20.240.713		€ 21.097.961

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	<i>jaarrekening</i> 2022	<i>begroting</i> 2022	<i>jaarrekening</i> 2021
80 opbrengsten onroerende zaken	€ 603.289	€ 515.059	€ 517.516
81 opbrengsten uit rente en dividenden	€ 152.013	€ 197.800	€ 161.727
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen	€ 145.463	€ 142.518	€ 98.480
83 opbrengsten levend geld	€ 1.138.545	€ 1.116.648	€ 1.148.073
84 door te zenden collecten en giften	€ 14.460	€ 10.500	€ 12.987
85 opbrengsten uit subsidies en bijdragen	€ 144.793	€ 159.670	€ 186.300
96 baten begraafplaats	€ 55.140	€ 50.000	€ 49.302
Totaal baten structureel	€ 2.253.703	€ 2.192.195	€ 2.174.385
40 kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen	€ 433.935	€ 553.473	€ 583.949
41 kosten overige eigendommen en inventarissen	€ 140.949	€ 135.287	€ 94.671
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.	€ 113.182	€ 43.455	€ 41.534
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat	€ 857.946	€ 955.018	€ 848.227
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	€ 114.676	€ 148.309	€ 91.448
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen	€ 149.166	€ 141.350	€ 151.625
46 salarissen en vergoedingen	€ 562.477	€ 571.035	€ 544.557
47 kosten beheer, administratie en archief	€ 290.838	€ 319.262	€ 270.382
66 lasten begraafplaats	€ 47.342	€ 34.700	€ 39.540
48 rentelasten/bankkosten	€ 100.580	€ 98.966	€ 105.907
53 afdrachten door te zenden collecten en giften	€ 12.445	€ 9.000	€ 12.987
Totaal lasten structureel	€ 2.823.536	€ 3.009.855	€ 2.784.827
Resultaat structureel	€ -569.833	€ -817.661	€ -610.442
95 incidentele baten	€ 1.236.727	€ -	€ 1.616.628
60 incidentele lasten ten laste van bestemmingsreserves	€ 7.253	€ -	€ 38.986
65 incidentele lasten overig	€ 1.536.610	€ -	€ 26.358
Resultaat incidenteel	€ -307.136	€ -	€ 1.551.284
Totaal resultaat	€ -876.969	€ -817.661	€ 940.842
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserves wijken			
Wijkreserves	€ 158.117		€ 162.115
Herwaarderingsreserve	€ 1.022.999		€ 126.000
Algemene reserve/ best.reserve Centraal	€ -2.065.882		€ 642.965
Reserve Abdijkerkhof	€ 7.797		€ 9.762
Totaal resultaat	€ -876.969	€ -	€ 940.842
Nadere specificatie Resultaat structureel:			
Resultaat structureel Centraal	€ -480.043	€ -536.315	€ -514.082
Resultaat structureel Abdijkerkhof	€ 7.797	€ 15.300	€ 9.762
Resultaat structureel Wijken	€ -97.587	€ -296.646	€ -106.122
Resultaat structureel	€ -569.833	€ -817.661	€ -610.442

Waarderingsgrondslagen en resultaat - bepalingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland (RBJPKN).

Vergelijkende cijfers

Als vergelijkende exploitatiecijfers staan vermeld de begroting 2022 en de werkelijke cijfers 2021. Voor de balans zijn de cijfers per 31 december 2021 als vergelijking opgenomen.

Verbonden partijen

De verbonden partijen zijn opgenomen in de derde bijlage: verbonden partijen PGG.

Grondslagen voor de waardering

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarden verminderd met lineaire afschrijving naar tijdsgelang, tot een restwaarde van € 1.

De afschrijvingen worden berekend op basis van de volgende afschrijvingspercentages over de aanschaffingswaarde per jaar:

Gebouwen	4%	Verbouwingen	10%	Inventaris	20%
----------	----	--------------	-----	------------	-----

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is een onroerende zaak die wordt aangehouden of wordt ontwikkeld om huuropbrengsten of waardestijging of beide te realiseren en niet voor de activiteiten van de kerk. De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, tenzij de aanschafwaarde hoger is dan de actuele waarde.

De actuele waarde is voor alle materiële vaste activa, niet zijnde kerkgebouwen en installaties en inventaris, de reële waarde. De reële waarde in deze richtlijn is voor panden de WOZ-waarde en voor landerijen de fiscale waardering, zoals jaarlijks bekend gemaakt door de Belastingdienst .

Financiële vaste activa

In afwijking van de RBJPKN worden beleggingen gerubriceerd als financiële vaste activa (en niet als vlottende activa), omdat het geheel van de beleggingen bedoeld is om duurzaam te worden aangehouden.

Effecten worden gewaardeerd op marktwaarde volgens opgave van de vermogensbeheerders.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat onder meer uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Aan bestemmingsreserves is door het College van Kerkrentmeesters een bepaalde bestemming gegeven; aan bestemmingsfondsen is door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid aangebracht.

Voorzieningen

De voorziening voor groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

Kortlopende schulden

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen en resultaat - bepalingsgrondslagen

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Kerkgebouwen

De totale verzekerde waarde van de kerkgebouwen bedraagt € 91.906.676 per 31 december 2023 (exclusief de waarde van de Nieuwe Kerk).

De volgende kerkgebouwen zijn eigendom van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage:

Abdijkerk	Kloosterkerk	Shalomkerk
Bergkerk	Lukaskerk	
Bethlehemkerk	Maranathakerk	
Bosbeskapel	Marcuskerk	
Grote Kerk	Nieuwe Kerk	

Waardering kerkgebouwen afgeschreven tot 1 euro per gebouw.

Boekwaarde 31 december 2022

€	11
€	<u>11</u>

Bij de Marcuskerk en de Shalomkerk horen kosterswoningen die onlosmakelijk met de kerken verbonden zijn. De volgende kosterswoningen zijn los te zien van de kerken waar de woningen bij horen:

Klimopstraat 192 bij de Bethlehemkerk

Boekwaarde 31 december 2022

€	1
€	<u>1</u>

Pastorieën

Per 31 december zijn er geen pastorieën meer die worden bewoond door een predikant

Overige kerkelijke gebouwen

De totale verzekerde waarde van de objecten bedraagt € 2.848.500

De Pastorie Willem III straat 30 die wordt nu verhuurd aan Divorce Housing, dit in afwachting van de nieuwe predikant.

Waardering overige gebouwen met kerkelijke functie zijn afgeschreven tot 1 euro per gebouw.

Azaleastraat 2 (dit pand is overgedragen aan de PGG bij de liquidatie van stichting Eltheto)

Boekwaarde 31 december 2022

€	1
€	1
€	<u>2</u>

Willem III straat 38a:

Boekwaarde 1 januari 2021

Afschrijvingen dit jaar

Boekwaarde 31 december 2022

€	73.280
€	5.143
€	<u>68.137</u>

Verbouwingen

Azaleastraat 2 verbouwing:

Boekwaarde 1 januari 2022

Afschrijvingen dit jaar

Boekwaarde 31 december 2022

€	29.662
€	29.662
€	<u>-</u>

Totaal kerkgebouwen en -terreinen

€	<u>68.151</u>
---	---------------

Inventaris

Boekwaarde 1 januari 2022

Aanschaffingen dit jaar

Afschrijvingen dit jaar

Boekwaarde 31 december 2022

€	25.501
€	92.711
€	118.212
€	80.454
€	<u>37.758</u>

Totaal Materiële vaste activa

€	<u>105.909</u>
---	----------------

Toelichting op de balans

Vastgoedbeleggingen

Boekwaarde 1 januari 2022	€	2.144.000
Overgeboekt van Pastorie Fuutlaan 3	€	1
Herwaarderingen dit jaar	€	1.022.999
<u>Boekwaarde 31 december 2022</u>	€	<u>3.167.000</u>

Specificatie:

Fuutlaan 3	€	855.000
Valkenboslaan 111	€	435.000
Dr. HJ v Mooklaan 97	€	410.000
Miquelstraat 50-52	€	365.000
Klimopstraat 190	€	340.000
J Luijkenlaan 92a	€	325.000
Bosbesstraat 7 bij de Bosbeskapel	€	249.000
2e Schuytstraat 231 bij de Maranathakerk	€	188.000

Totaal Vastgoedbeleggingen

€ **3.167.000**

De vastgoedbeleggingen zijn gewaardeerd op de WOZ-waarde.

Financiële vaste activa

Leningen u/g

Stichting SCW d' Eglise Evangelique de la Haye (i.v.m. verkoop Exoduskerk)

Hoofdsom € 1.056.357. De rente bedraagt: 2,5% p/j van 1 januari 2012 t/m 31 december 2021, 2,75% p/j van 1 januari 2022 t/m 31 december 2031, 3,25% p/j van 1 januari 2032 t/m einde van de looptijd. De looptijd van de lening is 36 jaar.

De terugbetaling vindt plaats in jaarlijkse annuïteiten als volgt: in 2012 30.000, in 2013 40.000, in 2014 50.000, in 2017 t/m 2048 50.000 (annuïteit = rente + aflossing).

Bij verkoop van het pand door de schuldenaar of aan het einde van de looptijd dient het gehele bedrag te worden afgelost.

Boekwaarde 1 januari 2022	€	959.214
Bij: Kortlopend deel 2022	€	26.000
Af: Aflossing 2022	€	-2.407
Af: Kortlopend deel 2023	€	-22.973
<u>Boekwaarde 31 december 2022</u>	€	<u>959.834</u>
Afgewaardeerd in 2021	€	-434.214
Aangezien de geschatte waarde van het onderpand lager is dan het restant van de lening is		
<u>Totaal leningen u/g</u>	€	<u>525.620</u>

Inschrijving Kerkelijk Grootboek - deposito SKG

€ 455.294

Effecten

	31-12-2022	31-12-2021
Vermogensbeheer	€ 7.987.850	€ 10.899.852
Overige beleggingen	€ 399.600	€ 363.060
<u>Totaal effecten</u>	<u>€ 8.387.450</u>	<u>€ 11.262.912</u>

Toelichting op de balans

Verdeling en waarde effecten per 31-12-2022

	van Lanschot/ABN	Overig
Aandelen	€ 3.823.009	€ 399.600
Obligaties	€ 4.068.874	€ -
Liquideiteiten	€ 95.966	€ -
	€ 7.987.850	€ 399.600

Vlottende activa

Vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen	31-12-2022	31-12-2021
<u>Debiteuren</u>		
Centraal	€ 38.226	€ 5.020
Begraafplaats	€ 1.665	€ 3.343
Wijken	€ 5.325	€ 5.081
	€ 45.216	€ 13.443
<u>Centraal</u>		
Kortlopende deel langlopende vorderingen	€ 22.973	€ 26.000
Door te belasten Diakonie		€ 22.720
Door te belasten aan Kloosterkerk		€ 17.884
Door te belasten Houtrustkerk/Zoetermeer	€ 45.652	€ 43.381
Bevoorschotting St. Grote of Sint-Jacobskerk inzake renovatie toiletten en verwarming		€ 150.000
Af: uitgaven Grote Kerk inzake renovatie toiletten en verwarming		€ -133.994
Energieafrekening en te ontvangen energiebelasting	€ 46.532	
Bevoorschotting St. Grote of Sint-Jacobskerk inzake BRIM-subsidie	€ 149.526	€ 115.572
Voorgesloten bedragen Pioniersplek Lichtdelen	€ 52.853	€ 62.480
Te ontvangen legaten	€ 4.132	€ 149.800
Voorgesloten kosten SGoJK	€ 15.831	€ 27.432
Nationale Nederlanden premie 2023	€ 23.542	
Overige vooruitbetaalde bedragen/nog te ontvangen	€ 9.788	€ 24.796
<u>Wijkgemeenten</u>		
Overig	€ 30.216	€ 51.831
Overige vorderingen	€ 401.046	€ 557.902
<u>Totaal vorderingen</u>	€ 446.261	€ 571.345

In de Jaarrekening van 2021 bedragen de Kortlopende vorderingen € 592050

De aansluiting met de hier vermelde € 571345 is als volgt:

Stand 31-12-2021 volgens jaarrekening	592050
Af: Vordering Abdijkerk op Abdijkerkhof	-24048
Bij: Debiteuren Abdijkerkhof	3343
Gecorrigeerde stand per 31-12-2021	571345

Liquide middelen

Centraal	€ 6.851.987	€ 5.685.339
Begraafplaats	€ 196.577	€ 173.799
Wijkgemeenten	€ 104.615	€ 151.814
<u>Totaal liquide middelen</u>	€ 7.153.179	€ 6.010.953

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

Toelichting op de balans

Passiva

Eigen vermogen

	1-1-2022	overig	gewone expl.	bijz.resultaat	31-12-2022
Centraal					
Algemene reserve	€ 12.354.773	€ -66.000	€ -	€ -	€ 12.288.773
Resultaat Centraal		€ -	€ -480.043	€ -403.574	€ -883.617
Resultaat Begraafplaats		€ -	€ 7.797	€ 0	€ 7.797
Resultaat wijken		€ -	€ -97.587	€ 96.438	€ -1.149
Subtotaal	€ 12.354.773	€ -66.000	€ -569.833	€ -307.136	€ 11.411.804
Toerekening aan Rhederoord		€ -	€ 739	€ -	€ 739
Toerekening aan Buurtgemeente Laak		€ -	€ 1.767	€ -	€ 1.767
Toerekening aan herw.res		€ -	€ -	€ -1.022.999	€ -1.022.999
Toerekening aan wijken expl		€ -	€ -76.659	€ 10.060	€ -66.599
Toerekening aan wijken legaten		€ -	€ -	€ -91.518	€ -91.518
Toerekening aan begraafplaats		€ -	€ -7.797	€ -	€ -7.797
	€ 12.354.773	€ -66.000	€ -651.783	€ -1.411.593	€ 10.225.397
Bestemmingsreserves					
Best.fonds Rhederoord	€ -	€ 66.000	€ -739	€ -	€ 65.261
Buurtgemeente Laak	€ 11.575	€ -	€ -1.767	€ -	€ 9.808
Herwaarderingsreserve					
Herwaarderingsen	€ 2.143.993	€ -	€ -	€ 1.022.999	€ 3.166.992
Wijken					
Algemene reserve wijken	€ 4.398.127	€ -	€ -	€ -	€ 4.398.127
Resultaat		€ -	€ 76.659	€ 81.458	€ 158.117
					€ -
Totaal	€ 4.398.127	€ -	€ 76.659	€ 81.458	€ 4.556.244
zie specificaties van bijzonder resultaat wijken op de volgende pagina					
Bestemmingsfondsen					
Orgelfonds Abdijkerk	€ 28.743	€ -	€ -	€ -	€ 28.743
Past.fonds Marcuskerk	€ 59.578	€ -	€ -	€ -	€ 59.578
Totaal	€ 88.321	€ -	€ -	€ -	€ 88.321
Reserve begraafplaats					
Algemene reserve	€ 65.537	€ -	€ 7.797		€ 73.334
Totaal Reserves	€ 19.062.326	€ -	€ -569.833	€ -307.136	€ 18.185.357

De Algemene reserve bedroeg volgens de jaarrekening 2021 € 12354773

Hierop is 1 correctie toegepast:

Het Fonds Rhederoord groot € 66000 was aanvankelijk opgeheven en toegevoegd aan de Alg Reserve.

Op verzoek van de beleidssecretaris is dit fonds weer apart opgenomen.

Toelichting op de balans

Specificatie wijkreserves

	1-1-2022	Overig	Mutatie res.*	Bijz.result.	31-12-2022
Wijkgemeente Den Haag Zuidwest					
Abdijkerk	€ 530.729	€ -	€ -3.135	€ 79.533 a)	€ 607.127
Bosbeskapel	€ 182.678	€ -	€ 14.990	€ -	€ 197.668
Shalomkerk	€ 333.170	€ -	€ -	€ -	€ 333.170
Bergkerk	€ 767.543	€ -	€ -	€ -	€ 767.543
Maranathakerk	€ 329.848	€ -	€ 46.283	€ 4.458 a)	€ 380.589
Marcuskerk	€ 542.759	€ -	€ -	€ 4.132 a)	€ 546.891
Chr. Triumfatorkerk	€ 280.233	€ -	€ -	€ 3.395 a)	€ 283.628
Lukaskerk	€ 254.080	€ -	€ -	€ -	€ 254.080
Bethlehemkerk	€ 472.206	€ -	€ 18.521	€ -	€ 490.727
Kruispunt	€ 361.166	€ -	€ -	€ -	€ 361.166
Voormalige wijkgemeenten					
Juliana/Valkenboskerk	€ 75.369	€ -	€ -	€ -10.060 b)	€ 65.309
Kerk in Laak	€ 268.346	€ -	€ -	€ -	€ 268.346
	€ 4.398.127	€ -	€ 76.659	€ 81.458	€ 4.556.244

* Een positief saldo wordt toegevoegd aan de wijkreserve, een negatief saldo wordt van de wijkreserve afgehaald voorzover het saldo negatiever is dan het saldo dat was begroot.

specificatie kolom overig:

	diversen	legaten	mutatie
a) legaat	€ -	€ 91.518	€ 91.518
b) t.l.v. wijkres.Jul.kerk:		€ -	€ -
uitgaven quotum etc.	€ -6.854		€ -6.854
Hoopvol Transvaal	€ -7.253		€ -7.253
kerkelijke bijdr.en rente	€ 4.047		€ 4.047
	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -
	€ -10.060	€ 91.518	€ 81.458

Voorzieningen

	saldo 31-12-2021	dotaties	vrijval	onttrekkingen	saldo 31-12-2022
Onderhoudsfondsen					
Kerkgebouwen eigen beheer	€ 596.091	€ 144.000	€ -	€ -35.484	€ 704.607
Kerkgebouwen beheer door derden	€ 266.006	€ 50.000	€ -100.000	€ -27.654	€ 188.352
Pastorieën, kosterswoningen, overig onroerend goed	€ 299.613	€ 75.000	€ -	€ -55.067	€ 319.546
Subtotaal	€ 1.161.710	€ 269.000	€ -100.000	€ -118.205	€ 1.212.505

Een deel van de dotaties wordt gefinancierd vanuit subsidies.

De voorziening is berekend volgens de door PKN goedgekeurde methode waarbij een meerjarenplan voor onderhoud is opgesteld en de benodigde dotaties vervolgens over de periode zijn gespreid.

Hierbij wordt bewaakt dat de voorziening niet onder 0 uit zal komen in enig jaar.

Voorziening Kerkgebouwen beheer door derden: het groot onderhoud van de Grote of Sint-Jacobskerk, de Nieuwe Kerk en de Kloosterkerk komt ten laste van de respectievelijke beheerstichtingen. Bij het opmaken van de jaarrekening was er geen verwachting, dat er ten laste van de Protestantse Kerk Den Haag uitstroom van middelen zal zijn voor het groot onderhoud van deze drie kerken.

Er zijn twee uitzonderingen:

- 1) Voor eenmalige renovatie van de toiletgroepen en de verwarming van de Grote of Sint-Jacobskerk: De verwachting is dat de totale kosten niet meer bedragen dan € 250.000; hiervan is in 2020 t/m 2022 € 161.600 besteed. In 2022 is er 100.000 vrijgevallen.
- 2) Er is een voorziening opgenomen voor het groot onderhoud daken en goten van de Kloosterkerk met een eerste dotatie van € 50.000 in 2021 en een tweede dotatie van € 50.000 in 2022

Toelichting op de balans

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Crediteuren en overige schulden		
<u>Crediteuren</u>		
Centraal	€ 151.989	€ 168.567
Wijken	€ 3.622	€ 2.582
Begraafplaats	€ 3.944	€ 5.289
	<u>€ 159.555</u>	<u>€ 176.438</u>
<u>Centraal</u>		
Loonheffing	€ 32.519	€ 32.171
Af te dragen pensioenpremies	€ 11.906	€ 3.048
Vakantiegeld	€ 17.571	€ 19.280
Reservering verlofdagen	€ 15.720	€ 22.371
Vooruit ontv huren en ontvangen waarborgsommen	€ 45.194	€ 38.700
Accountantskosten	€ 15.125	€ -
Vooruitontvangen subsidies diverse gebouwen	€ 21.037	€ 44.709
Ontvangen bedragen t.b.v. Eglise Evangelique De La Haye	€ 92.356	€ 90.103
Beheerskosten effecten	€ 2.187	€ 19.000
Overig	€ 21.848	€ 31.096
uitgaven Grote Kerk inzake renovatie toiletten en verwarming	€ 161.649	
Af: Bevoorschotting St. Grote of Sint-Jacobskerk inzake renovatie toiletten en verwarming	€ -150.000	
<i>BRIM subsidie Grote Kerk</i>	€ 149.526	€ 115.572
<u>Wijkgemeenten</u>		
Te betalen bedragen GKO	€ 4.132	€ 49.542
Overig	€ 53.185	€ 45.718
Overige schulden	<u>€ 493.955</u>	<u>€ 511.310</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>€ 653.510</u>	<u>€ 687.748</u>

In de Jaarrekening van 2021 bedragen de Kortlopende schulden € 777559
De aansluiting met de hier vermelde € 687748 is als volgt:

Stand 31-12-2021 volgens jaarrekening	777559
Af: Schuld Centraal aan Abdijkerkhof	-95100
Bij: Debiteuren Abdijkerkhof	5289
Gecorrigeerde stand per 31-12-2021	687748

Langlopende schulden

Vooruitontvangen afkoop onderhoudsbijdragen	€ 75.452	€ 76.755
Vooruitontvangen grafrecht	€ 113.891	€ 109.423
	<u>€ 189.343</u>	<u>€ 186.178</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de exploitatie vanaf 2020 is er per 21 januari 2020 een nieuwe stichting opgericht. In het bestuur van deze stichting is de CvK vertegenwoordigd. De naam van de nieuwe stichting is Stichting Grote of Sint-Jacobskerk. Deze stichting heeft als doel het in stand houden en het exploiteren van de Grote of Sint-Jacobskerk. Het groot onderhoud valt onder verantwoordelijkheid van deze stichting. Ook Stichting Fondsenbeheer Grote Kerk draagt bij aan het groot onderhoud, evenals de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (deze laatste voor maximaal 50% van de kosten van groot onderhoud). Uiteindelijk kan het voorkomen dat de PGG als eigenaar van de kerk moet bijdragen in het groot onderhoud. Dit valt echter niet te kwantificeren. Derhalve wordt hier geen voorziening voor opgenomen.

De Nieuwe Kerk is langdurig (voor 99 jaar) aan de Stichting Nieuwe Kerk in gebruik gegeven. Door de stichting wordt een symbolisch bedrag betaald voor gebruik. De stichting is met de exploitatie en het onderhoud van het gebouw belast en draagt alle kosten, die daarmee verbonden zijn. De erfpachtovereenkomst expireert in 2068.

De Kloosterkerk is in gebruik gegeven aan de Stichting Kloosterkerk. Aan de stichting wordt geen gebruiksvergoeding in rekening gebracht. De kosten verbonden aan de exploitatie en het onderhoud van het gebouw zijn echter voor rekening van de stichting, uitgezonderd het groot onderhoud aan daken en goten. Hiervoor is met ingang van 2021 een voorziening opgenomen. De door de Haagse Hervormde Gemeente met de stichting aangegane verhoudingsregeling is van rechtswege op de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage overgegaan, deze regeling is per 15 december 2014 vastgesteld.

Bij de totstandkoming van de PKN in 2004 is Gereformeerde KAZ Oost (GKO) niet gefuseerd met de PGG. Er is toen een splitsing gemaakt waarbij een verrekening heeft plaatsgevonden op basis van ledenaantallen, waarbij het % voor de PGG op 35,8% werd vastgesteld. De verrekening betrof de algemene reserve per 31 december 2003. Niet afgerekend werd de stille reserve die besloten lag in de drie kerkgebouwen Christus Triumfatorkerk, Pax Christikerk, Noorderkerk en de pastorie. Verrekening van deze stille reserve komt pas aan de orde bij vervreemding, afstoting of onttrekking aan de eredienst. In dat geval bedraagt de afrekening 35,8% van het verschil tussen netto verkoopopbrengst (dan wel taxatiewaarde) en boekwaarde per 31 december 2003. Per deze datum bedroeg de boekwaarde van de kerkgebouwen en pastorie samen € 204.205.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2021
80 opbrengsten onroerende zaken			
80.20 huuropbrengsten kerkgebouwen	427.080	352.525	363.772
80.35 Overige kerkelijke gebouwen	12.000	8.400	12.000
80.40 huuropbrengsten pastorieën	6.276	7.800	7.727
80.50 huuropbrengsten kosterswoningen	9.731	9.800	21.136
80.70 overige gebouwen	97.103	94.000	90.716
80.91 opbrengsten catering	42.963	34.734	22.165
80.99 overige opbrengsten onroerende zaken	8.135	7.800	-
totaal	€ 603.289	€ 515.059	€ 517.516

Uitsplitsing huuropbrengst kerkgebouwen:		
	jaarrekening	begroting
Abdijkerk	23.325	25.025
Bosbeskapel	47.641	20.000
Shalomkerk	39.395	38.000
Bergkerk	70.795	75.000
Maranathakerk	74.544	45.000
Marcuskerk	36.401	27.500
Christus Triumfatorkerk	66.464	65.000
Lukaskerk	23.020	16.000
Bethlehemkerk	45.494	41.000
overig	-	-
	427.080	352.525

De stijging van de huuropbrengsten bij de Bosbeskapel worden veroorzaakt door de opvang van asielzoekers uit Ter Apel, hiervoor is subsidie ontvangen.

81 opbrengsten uit rente en dividenden			
81.10 rente van banken	353	-	727
81.20 rente hypotheke u/g en leningen u/g	28.381	32.800	32.685
81.40 opbrengst uit aandelen- en obligatie(fondsen)	123.279	165.000	128.315
totaal	€ 152.013	€ 197.800	€ 161.727
<i>transportregel baten structureel</i>	€ 755.302	€ 712.859	€ 679.243

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2021
<i>transportregel baten structureel</i>	€ 755.302	€ 712.859	€ 679.243
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen			
82.99 overige opbrengsten: bijdragen derden predikanten e.d.	145.463	142.518	98.480
totaal	€ 145.463	€ 142.518	€ 98.480
De overige opbrengsten bestaan onder meer uit: bijdragen derden voor extra predikantsformatie € 114.539 en			
83 opbrengsten levend geld			
83.10 vrijwillige bijdragen	941.301	942.683	953.261
83.20 opbrengst collecten	88.451	77.750	82.012
83.30 giften	40.831	25.773	41.972
83.40 kerkteléfono	1.066	2.000	1.538
83.41 opbrengsten kerkblad, bijdrage Diaconie aan kerkblad	31.407	36.250	38.380
83.60 solidariteitskas	12.537	22.021	21.031
83.61 Quotumcollecte	640	-	-
83.70 (wijk)kassen	1.821	333	1.712
83.99 overige opbrengsten levend geld	20.491	9.838	8.167
totaal	€ 1.138.545	€ 1.116.648	€ 1.148.073
84 door te zenden collecten en giften			
84.21 collecten van niet-diaconale aard	2.015	1.500	-
84.29 collecten voor derden	12.445	9.000	12.987
totaal	€ 14.460	€ 10.500	€ 12.987
85 opbrengsten uit subsidies en bijdragen			
85.10 subsidies gemeente en rijk voor kerkgebouwen	42.027	20.000	36.116
85.20 bijdragen derden: doorbelastingen (zie 43.13, 43.30, 45.99)	75.509	75.000	84.636
85.25 bijdragen m.b.t. buurtgemeente Laak	14.511	17.170	31.325
85.30 bijdragen derden aan Pionieren, bijdrage Kloosterkerk	-	7.500	-
85.31 bijdragen mozaieklekken/kerngemeenten	12.746	40.000	34.223
96.00 baten begraafplaats	55.140	50.000	49.302
totaal	€ 199.933	€ 209.670	€ 235.602
90 onttrekkingen aan bestemmingsreserves			
90.10 onttrekkingen	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -
<i>transportregel baten structureel</i>	€ 2.253.703	€ 2.192.195	€ 2.174.385

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

jaarrekening   *begroting*   *jaarrekening*
 2022   2022   2021

transportregel baten structureel

€ 2.253.703   € 2.192.195   € 2.174.385

83.10 vrijwillige bijdragen:	jaarrekening	begroting
Abdijkerk	138.368	162.424
Bosbeskapel	116.828	115.000
Shalomkerk	60.085	60.000
Totaal Zuidwest	315.281	337.424
Bergkerk	84.399	116.209
Maranathakerk	71.175	63.000
Marcuskerk	74.614	60.000
Christus Triumfatorkerk	59.962	55.000
Lukaskerk	57.120	45.000
Bethlehemkerk	174.362	160.000
Duinzichtkerk	100.610	102.050
Laakkapel	3.778	3.000
Overig/Centraal	-	1.000
	<u>941.301</u>	<u>942.683</u>
85.10		
De subsidies betreffen het gerealiseerde deel van ontvangen gemeente- en rijks-subsidies voor de Abdijkerk, Bethlehemkerk en Shalomkerk		

Totaal baten structureel

€ 2.253.703   € 2.192.195   € 2.174.385

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	<i>jaarrekening</i> 2022	<i>begroting</i> 2022	<i>jaarrekening</i> 2021
40 kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen			
40.20 kerkgebouwen			
40.21 klein onderhoud kerkgebouwen	72.820	73.101	87.093
40.23 verzekeringen	35.260	31.758	28.635
40.24 energie en water	105.898	124.729	106.146
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	148.007	245.250	240.116
40.29 overige kosten	18.504	22.134	63.456
40.40 pastorieën			
40.47 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen pastorieën	25.000	25.000	25.000
40.49 overige kosten	1.125	1.500	2.807
40.50 kosterwoningen			
40.57 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kosterwoningen	25.000	25.000	25.000
40.59 overige kosten	1.286	3.500	5.696
40.80 Overige kerkelijke gebouwen			
40.89 overige kosten	1.034	1.500	-
totaal	€ 433.935	€ 553.473	€ 583.949

dotatie voorziening per gebouw:	
Vrijval Grote Kerk	-100.000
Lukaskerk	18.000
Christus Triumfatorkerk	11.980
Marcuskerk	18.000
Bergkerk	18.000
Maranathakerk	18.000
Bosbeskapel	18.000
Shalomkerk	18.000
Abdijkerk	18.000
Bethlehemkerk	18.000
Kloosterkerk	50.000
subsidies	42.027
	<u>148.007</u>

transportregel lasten structureel € 433.935 € 553.473 € 583.949

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2021
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 433.935	€ 553.473	€ 583.949
41 kosten overige eigendommen en inventarissen			
41.70 overige gebouwen			
41.77 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen	25.000	25.000	25.000
41.79 overige kosten	12.724	10.600	28.967
41.90 overige kosten (on)roerende zaken			
41.91 beheer derden	38.989	40.000	
41.92 betaalde huren	37.121	36.100	20.300
41.95 buffetten	27.114	23.587	20.404
totaal	€ 140.949	€ 135.287	€ 94.671
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.			
42.70 afschrijving gebouwen	34.805	34.805	34.805
42.98 afschrijving inventarissen	78.377	8.650	6.729
totaal	€ 113.182	€ 43.455	€ 41.534
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat			
43.11 afdrachten bezettings-/vacaturebijdrage predikantsplaatsen	743.401	838.800	744.687
43.13 bijdragen aan derden in traktementen	56.740	55.000	55.622
43.17 vergoedingen op declaratiebasis	5.811	21.980	-
43.30 doorbelastingen salariskosten	1.200	-	10.316
43.33 preekvoorziening	45.294	32.988	32.102
43.39 overige kosten pastoraat (Haastu)	5.500	6.250	5.500
totaal	€ 857.946	€ 955.018	€ 848.227

	jaarrekening	begroting
Predikanten/ hbo-kerk.werkers, FTE's	7,4	9,6
43.13 betreft traktementskosten voor VV Houtrust en VCG Zoetermeer.		
zie ook 45.99 en doorbelasting 85.20, per saldo nihil		

transportregel lasten structureel € 1.546.012 € 1.687.233 € 1.568.381

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>	<i>jaarrekening</i>
	<i>2022</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 1.546.012	€ 1.687.233	€ 1.568.381
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
44.10 kerkdiensten	19.971	28.716	14.301
44.50 wijkwerk en gemeenteavonden	12.724	14.212	7.652
44.60 jeugdwerk	8.301	9.571	6.403
44.70 pioniersplekken	41.545	79.500	55.944
44.99 overige kosten kerkelijke activiteiten	32.135	16.310	7.148
totaal	€ 114.676	€ 148.309	€ 91.448
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
45.10 afdrachten voor quotum	58.377	56.030	55.137
45.30 bijdragen classes en streekverbanden	36.695	26.100	36.695
45.60 afdrachten voor de solidariteitskas	20.248	22.050	21.345
45.90 lasten mbt buurtgemeente Laak	16.278	17.170	19.750
45.99 overige bijdragen	17.569	20.000	18.698
totaal	€ 149.166	€ 141.350	€ 151.625
46 salarissen en vergoedingen			
46.10 kosteren	€ 268.240	€ 325.977	€ 311.821
46.20 organisten en/of cantors	€ 71.855	€ 68.069	€ 65.749
46.30 administratief personeel en overig personeel			
46.31 salarissen en toeslagen (Kerkelijk Bureau)	193.192	159.200	154.256
46.39 overige (reiskosten, arbokosten e.d.)	1.751	1.500	5.993
46.40 overige kosten personeel/vrijwilligers			
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	16.281	3.990	
46.42 vergoedingen vrijwilligers	11.159	12.300	6.738
totaal	€ 562.477	€ 571.035	€ 544.557
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 2.372.331	€ 2.547.927	€ 2.356.011

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2021
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 2.372.331	€ 2.547.927	€ 2.356.011

Zie ook 47.42 blz 19

De Financiële administratie is sinds juli 2023 niet langer uitbesteed.

47.42 Kosten Financiële administratie € 38770 lager dan begroot

46.30 Administratief personeel € 33992 hoger dan begroot

47 kosten beheer, administratie en archief

47.11 (wijk)kerkenraad	9.089	6.500	5.526
47.20 bureaubehoefden en drukwerk	14.953	24.237	19.040
47.30 telefoon en ICT	23.960	15.615	10.244
47.40 administratie en archief	11.619	10.000	11.238
47.41 ledenregistratie	5.901	4.950	50.399
47.42 financiële administratie	36.230	75.000	58.729
47.50 jaarrekeningcontrole 2022	27.225	30.000	11.495
47.50 jaarrekeningcontrole nagekomen kosten voorgaande jaren	15.670		26.711
47.60 verzekeringen (WA, diefstal, verz.vrijwilligers, etc.)	797	2.500	709
47.70 publiciteit	48.594	47.000	45.551
47.80 kerkteléfono	4.572	3.584	4.798
47.81 kerkblad	13.067	13.710	14.732
47.99 overige kosten	79.162	86.165	11.210
66.00 lasten begraafplaats	47.342	34.700	39.540
totaal	€ 338.180	€ 353.962	€ 309.921

47.50 Kosten jaarrekening werden in voorgaande jaren verwerkt op kasbasis

Door nu de totale kosten voor dit jaar te schatten leidt dat tot een eenmalige kostenstijging

48 rentelasten/bankkosten

48.11 bankkosten	23.444	22.566	25.757
48.40 rente bestemmingsreserves	-	-	1.374
48.99 overige rentelasten en bankkosten	77.137	76.400	78.776
totaal	€ 100.580	€ 98.966	€ 105.907

53 afdrachten door te zenden collecten en giften

53.21 collecten voor derden	12.445	9.000	12.987
totaal	€ 12.445	€ 9.000	€ 12.987

De opbrengst staat onder 84.29 (pagina 16)

Totaal lasten structureel

Totaal baten structureel (zie blz 15)

Resultaat (verlies) structureel

€ 2.823.536	€ 3.009.855	€ 2.784.826
€ 2.253.703	€ 2.192.195	€ 2.174.385
€ -569.833	€ -817.661	€ -610.441

Exploitatie overzicht centraal+wijkgemeenten

	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>	<i>jaarrekening</i>
	<i>2022</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
95 incidentele baten			
95.10 incidentele baten	1.110.870	-	274.069
95.21 koersresultaat beleggingen	36.540	-	1.182.874
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	89.317	-	159.684
totaal	€ 1.236.727	€ -	€ 1.616.628
60 lasten ten laste van bestemmingsreserves			
60.10 incidentele lasten ten laste van bestemmings/wijk-reserves	7.253	-	38.986
totaal	€ 7.253	€ -	€ 38.986
65 incidentele lasten			
65.10 incidentele lasten ten laste van bestemmingsreserves	-	-	26.358
65.20 koersverliezen	1.536.610	-	-
totaal	€ 1.536.610	€ -	€ 26.358
Resultaat incidenteel	€ -307.136	€ -	€ 1.551.284
Totaal resultaat	€ -876.969	€ -817.661	€ 940.843

Bijlage: Abdijkerkhof

<i>Activa</i>		2022		2021	
	<i>Vaste activa</i>				
Materiële vaste activa					
Inventaris		€ 6.734		€ 8.810	
			€ 6.734		€ 8.810
	<i>Vlottende activa</i>				
Vorderingen op korte termijn					
Debiteuren		€ 1.665		€ 3.343	
Overige vorderingen		€ 85.796		€ 95.100	
			€ 87.461		€ 98.443
Liquide middelen					
			€ 196.577		€ 173.799
			<u>€ 290.772</u>		<u>€ 281.052</u>

<i>Passiva</i>		2022		2021	
Eigen vermogen					
Algemene reserve		€ 73.334		€ 65.537	
			€ 73.334		€ 65.537
Voorzieningen					
			€ -		€ -
Schulden op lange termijn					
			€ 189.343		€ 186.177
Schulden op korte termijn					
Crediteuren		€ 3.944		€ 5.289	
Overige schulden		€ 24.151		€ 24.048	
			€ 28.095		€ 29.338
			<u>€ 290.772</u>		<u>€ 281.052</u>

	<i>jaarrekening</i> 2022	<i>begroting</i> 2022	<i>jaarrekening</i> 2021
Baten			
Baten begrafenissen	€ 18.380		€ 15.075
Baten onderhoud	€ 19.278		€ 17.605
Baten grafrechten	€ 17.482		€ 16.622
	€ 55.140	€ 50.000	€ 49.302
Lasten			
Lasten begrafenissen	€ 13.672		€ 12.440
Lasten onderhoud	€ 23.210		€ 18.234
Overige lasten - grafrechten	€ 10.460		€ 8.866
	€ 47.342	€ 34.700	€ 39.540
Resultaat	<u>€ 7.797</u>	<u>€ 15.300</u>	<u>€ 9.762</u>

Bijlage: Exploitatie overzicht centraal

	<i>jaarrekening</i> 2022	<i>begroting</i> 2022	<i>jaarrekening</i> 2021
80 opbrengsten onroerende zaken			
80.35 overige kerkelijke gebouwen	12.000	8.400	12.000
80.40 huuropbrengsten pastorieën	6.276	7.800	12.000
80.50 huuropbrengsten kosterswoningen	9.731	9.800	9.136
80.70 overige gebouwen	97.103	94.000	90.716
80.99 overige opbrengsten onroerende zaken	8.135	7.800	7.727
totaal	€ 133.246	€ 127.800	€ 131.579
81 opbrengsten uit rente en dividenden			
81.10 rente van banken	388	-	727
81.20 rente hypotheke u/g en leningen u/g	28.381	32.800	32.685
81.40 opbrengst uit aandelen- en obligatie(fondsen)	123.279	165.000	128.315
totaal	€ 152.049	€ 197.800	€ 161.727
83 opbrengsten levend geld			
83.10 vrijwillige bijdragen	-	1.000	4.120
83.20 opbrengst collecten	1.771	1.000	2.252
83.30 giften	1.592	5.000	6.072
83.41 opbrengsten kerkblad, bijdrage Diaconie aan kerkblad	25.787	23.500	24.240
totaal	€ 29.150	€ 30.500	€ 36.683
84 door te zenden collecten en giften			
84.21 collecten van niet-diaconale aard	2.015	1.500	-
totaal	€ 2.015	€ 1.500	€ -
85 opbrengsten uit subsidies en bijdragen			
85.10 subsidies gemeente en rijk voor kerkgebouwen	42.027	20.000	36.116
85.20 bijdragen derden: doorbelastingen (zie 43.13, 43.30, 45.99)	75.509	75.000	84.636
85.25 bijdragen m.b.t. buurgemeente Laak	14.511	17.170	31.325
85.30 bijdragen derden aan Pionieren, bijdrage Kloosterkerk	-	7.500	34.223
85.31 bijdragen mozaiekplekken/kerngemeenten	12.746	47.500	
totaal	€ 144.793	€ 167.170	€ 186.300
90.10 onttrekkingen	-	-	
totaal	€ -	€ -	€ -
Totaal baten structureel	€ 461.253	€ 524.770	€ 516.290

Bijlage: Exploitatie overzicht centraal

	<i>jaarrekening</i> 2022	<i>begroting</i> 2022	<i>jaarrekening</i> 2021
40 kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen			
40.20 kerkgebouwen			
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	-7.973	70.000	86.116
40.29 overige kosten	-	-	34.540
40.40 pastorieën			
40.47 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen pastorieën	25.000	25.000	25.000
40.49 overige kosten	1.125	1.500	2.807
40.50 kosterwoningen			
40.57 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kosterwoningen	25.000	25.000	25.000
40.59 overige kosten	1.286	3.500	5.696
40.80 overige kerkelijke gebouwen			
40.89 overige kosten	1.034	1.500	-
totaal	€ 45.473	€ 126.500	€ 179.159
41 kosten overige eigendommen en inventarissen			
41.70 overige gebouwen			
41.77 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen	25.000	25.000	25.000
41.79 overige kosten	12.724	10.600	28.967
41.90 overige kosten (on)roerende zaken			
41.91 beheer derden	38.989	40.000	-
41.92 betaalde huren	37.121	36.100	20.300
totaal	€ 113.835	€ 111.700	€ 74.267
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.			
42.70 afschrijving gebouwen	34.805	34.805	34.805
42.98 afschrijving inventarissen	152	500	310
totaal	€ 34.957	€ 35.305	€ 35.115
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat			
43.13 bijdragen aan derden in traktementen	56.740	55.000	55.622
43.30 doorbelastingen salariskosten	1.200	-	10.316
43.39 overige kosten pastoraat (Haastu)	5.500	6.250	5.500
totaal	€ 63.440	€ 61.250	€ 71.438
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
44.10 kerkdiensten	7.457	13.000	462
44.70 pioniersplekken	41.545	79.500	55.944
totaal	€ 49.002	€ 92.500	€ 56.406
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 306.707	€ 427.255	€ 416.385

Bijlage: Exploitatie overzicht centraal

	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2021
<i>transportregel lasten structureel</i>	€ 306.707	€ 427.255	€ 416.385
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
45.30 bijdragen classes en streekverbanden	36.695	26.100	36.695
45.90 lasten mbt buurtgemeente Laak	16.278	17.170	19.750
45.99 overige bijdragen en contributies	17.569	20.000	18.698
totaal	€ 70.542	€ 63.270	€ 75.143
46 salarissen en vergoedingen			
46.30 administratief personeel en overig personeel			
46.31 salarissen en toeslagen (Kerkelijk Bureau)	193.192	159.200	154.256
46.39 overige (reiskosten, arbokosten e.d.)	1.751	1.500	5.993
46.40 overige kosten personeel/vrijwilligers			
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	1.924	2.900	-
46.42 vergoedingen vrijwilligers	6.755	5.100	6.738
totaal	€ 203.622	€ 168.700	€ 166.987
47 kosten beheer, administratie en archief			
47.11 (wijk)kerkenraad	9.089	6.500	5.526
47.20 bureaubehoeften en drukwerk	5.776	14.500	9.415
47.30 telefoon en ICT	15.194	6.500	10.244
47.40 administratie en archief	11.619	10.000	11.238
47.42 financiële administratie	36.230	75.000	58.729
47.50 jaarrekeningcontrole 2022	42.895	30.000	38.206
47.60 verzekeringen (WA, diefstal, verz.vrijwilligers, etc.)	797	2.500	709
47.70 publiciteit	48.594	47.000	45.551
47.99 overige kosten	7.025	23.000	6.026
totaal	€ 177.218	€ 215.000	€ 185.643
48 rentelasten/bankkosten			
48.11 bankkosten	20.263	20.000	23.259
48.40 rente bestemmingsreserves	-	-	1.374
48.99 overige rentelasten en bankkosten	162.944	159.360	161.580
totaal	€ 183.207	€ 179.360	€ 186.213
Totaal lasten structureel	€ 941.296	€ 1.053.585	€ 1.030.371
Totaal baten structureel (zie blz 22)	€ 461.253	€ 524.770	€ 516.290
Resultaat (verlies) structureel	€ -480.043	€ -528.815	€ -514.081

Bijlage: Exploitatie overzicht centraal

	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>	<i>jaarrekening</i>
	<i>2022</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
95 incidentele baten			
95.10 incidentele baten	1.039.465	-	274.069
95.21 koersresultaat beleggingen	36.540	-	1.182.874
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	64.285	-	159.684
totaal	€ 1.140.289	€ -	€ 1.616.628
60.10 incidentele lasten ten laste van bestemmings/wijk-reserves	7.253	-	38.986
totaal	€ 7.253	€ -	€ 38.986
65 incidentele lasten			
65.10 incidentele lasten ten laste van bestemmingsreserves	-	-	26.358
65.10 dotatie onderhoudsvoorziening Grote Kerk	-	-	-
65.20 koersverliezen	1.536.610	-	-
totaal	€ 1.536.610	€ -	€ 26.358
Resultaat incidenteel	€ -403.574	€ -	€ 1.551.284
Totaal resultaat	€ -883.617	€ -528.815	€ 1.037.203

Bijlage: Resultaat van de wijken

Per wijkgemeente	jaarrekening			begroting	
	2022			2022	jaarrekening 2021
Den Haag Zuidwest	Structureel	Incidenteel	Totaal		
Abdijkerk	€ -13.894	€ 25.033	€ 11.138	€ -10.759	€ -22.277
Bosbeskapel	€ 14.990	€ -	€ 14.990	€ -55.400	€ -14.061
Shalomkerk	€ -41.439	€ -	€ -41.439	€ -70.029	€ -42.048
Subtotaal	€ -40.343	€ 25.033	€ -15.310	€ -136.188	€ -78.387
Bergkerk	€ -10.742	€ -	€ -10.742	€ -23.690	€ -30.217
Maranathakerk	€ 46.283	€ -	€ 46.283	€ -25.709	€ 24.248
Marcuskerk	€ -4.878	€ -	€ -4.878	€ -38.390	€ 11.814
Kerk in Laak	€ -9.795	€ -	€ -9.795	€ -10.060	€ -14.758
Duinzichtkerk	€ 9.656	€ -	€ 9.656	€ -	€ 2.199
Christus Triumfatorkerk	€ -6.354	€ -	€ -6.354	€ -14.450	€ -6.980
Lukaskerk	€ -28.531	€ -	€ -28.531	€ -52.159	€ -21.222
Bethlehemkerk	€ 18.521	€ -	€ 18.521	€ 4.000	€ 7.177
Totaal Resultaat	€ -26.182	€ 25.033	€ -1.149	€ -296.646	€ -106.124

Den Haag Zuidwest	Incidentele baten		Incidentele Lasten	
	Giften met Bestemming	Legaten	Extra afschr. ivm Giften	Totaal
Abdijkerk	€ -	€ 25.033		€ 25.033
Bosbeskapel	€ 7.109	€ -	€ -7.109	€ -
Shalomkerk	€ 9.519	€ -	€ -9.519	€ -
Subtotaal	€ 16.627	€ 25.033	€ -16.627	€ 25.033
Bergkerk	€ -	€ -		€ -
Maranathakerk	€ 3.446	€ -	€ -3.446	€ -
Marcuskerk	€ 12.582	€ -	€ -12.582	€ -
Kerk in Laak	€ -	€ -		€ -
Duinzichtkerk	€ -	€ -		€ -
Christus Triumfatorkerk	€ -	€ -		€ -
Lukaskerk	€ -	€ -		€ -
Bethlehemkerk	€ 38.750	€ -	€ -38.750	€ -
	€ 71.405	€ 25.033	€ -71.405	€ 25.033

Giften t.b.v. de aanschaf van apparatuur worden m.i.v. 2022 verwerkt volgens de FRIS-richtlijnen.

Dit houdt in dat deze giften als incidenteel resultaat worden gekenmerkt.

Bij de aanschaf van het actief wordt vervolgens een extra afschrijving genomen ter grootte van de ontvangen giften

De incidentele baten zijn geboekt onder code 95.10 incidentele baten

De incidentele lasten zijn onderdeel van de afschrijvingen code 42.98 afschrijvingen

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Abdijkerk		Bosbeskapel		Shalomkerk		Zuidwest	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022
80 opbrengsten onroerende zaken								
80.20 huuropbrengsten kerkgebouwen	23.325	25.025	47.641	20.000	39.395	38.000	110.361	83.025
80.91 opbrengsten catering	13.778	8.734	18.482	12.000	1.101	-	33.361	20.734
totaal	€ 37.103	€ 33.759	€ 66.124	€ 32.000	€ 40.496	€ 38.000	€ 143.722	€ 103.759
81 opbrengsten uit rente en dividenden								
81.10 rente van banken	-	-	-	-	-	-	-	-
81.99 overige rente opbrengsten	10.615	10.640	3.639	3.640	6.663	6.620	20.917	20.900
totaal	€ 10.615	€ 10.640	€ 3.639	€ 3.640	€ 6.663	€ 6.620	€ 20.917	€ 20.900
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen								
82.99 overige opbrengsten: bijdragen derden predikanten e.d.	-	647	471	1.000	4.620	3.000	5.091	4.647
totaal	€ -	€ 647	€ 471	€ 1.000	€ 4.620	€ 3.000	€ 5.091	€ 4.647
83 opbrengsten levend geld								
83.10 vrijwillige bijdragen	138.368	162.424	116.828	115.000	60.085	60.000	315.281	337.424
83.20 opbrengst collecten	3.160	5.250	4.551	4.000	4.725	2.500	12.436	11.750
83.30 giften	8.962	7.723	7.492	1.000	824	250	17.278	8.973
83.40 kerkteléfono	177	-	-	-	-	-	177	-
83.41 opbrengsten kerkblad	-	-	-	-	-	-	-	-
83.60 solidariteitskas	2.450	5.829	2.550	3.100	2.385	2.600	7.385	11.529
83.61 Quotumcollecte	-	-	300	-	-	-	300	-
83.70 (wijk)kassen	-	333	489	-	-	-	489	333
83.99 overige opbrengsten levend geld	2.536	1.138	1.188	-	-	-	3.724	1.138
totaal	€ 155.653	€ 182.697	€ 133.397	€ 123.100	€ 68.020	€ 65.350	€ 357.070	€ 371.147
84 door te zenden collecten en giften								
84.29 collecten voor derden	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
95 incidentele baten								
95.10 incidentele baten	-	-	7.109	-	9.519	-	16.627	-
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	25.033	-	-	-	-	-	25.033	-
totaal	€ 25.033	€ -	€ 7.109	€ -	€ 9.519	€ -	€ 41.660	€ -
Baten totaal	€ 228.403	€ 227.743	€ 210.739	€ 159.740	€ 129.317	€ 112.970	€ 568.459	€ 500.453

	Bijslage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten							
	Abdijkerk		Bosbeskapel		Shalomkerk		Zuidwest	
	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2022	begroting 2022	jaarrekening 2022	begroting 2022
40 kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen								
40.21 klein onderhoud kerkgebouwen	10.273	9.601	6.259	15.000	8.021	7.500	24.553	32.101
40.23 verzekeringen	3.877	5.300	2.363	2.400	2.246	2.100	8.487	9.800
40.24 energie en water	11.848	6.808	6.605	16.000	10.712	10.500	29.166	33.308
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	18.000	19.000	18.000	19.000	18.000	19.000	54.000	57.000
40.29 overige kosten	1.176	1.915	2.579	5.800	2.176	3.700	5.930	11.415
totaal	€ 45.175	€ 42.624	€ 35.806	€ 58.200	€ 41.155	€ 42.800	€ 122.136	€ 143.624
41 kosten overige eigendommen en inventarissen								
41.95 buffetten	8.983	3.537	4.923	7.000	1.281	-	15.187	10.537
totaal	€ 8.983	€ 3.537	€ 4.923	€ 7.000	€ 1.281	€ -	€ 15.187	€ 10.537
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.								
42.98 afschrijving inventarissen	3.316	1.780	7.109	1.000	10.959	1.970	21.383	4.750
totaal	€ 3.316	€ 1.780	€ 7.109	€ 1.000	€ 10.959	€ 1.970	€ 21.383	€ 4.750
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat								
43.11 afdrachten bezettings-/vacaturebijdrage predikantsplaatsen	91.897	128.340	80.996	90.550	48.920	71.210	221.813	290.100
43.17 vergoedingen op declaratiebasis	738	2.400	1.005	1.200	313	1.200	2.056	4.800
43.33 preekvoorziening	3.613	2.249	3.955	3.500	4.540	4.389	12.107	10.138
totaal	€ 96.247	€ 132.989	€ 85.956	€ 95.250	€ 53.772	€ 76.799	€ 235.976	€ 305.038
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten								
44.10 kerkdiensten	2.017	1.740	399	-	2.408	5.400	4.824	7.140
44.50 wijkwerk en gemeenteavonden	87	667	-	500	-	2.500	87	3.667
44.60 jeugdwerk	511	121	-	250	-	-	511	371
44.70 pioniersplekken	-	-	-	-	-	-	-	-
44.99 overige kosten kerkelijke activiteiten	959	-	1.228	4.000	1.684	1.500	3.871	5.500
totaal	€ 3.574	€ 2.528	€ 1.627	€ 4.750	€ 4.092	€ 9.400	€ 9.292	€ 16.678
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen								
45.10 afdrachten voor quotum	7.838	7.020	6.696	6.000	6.990	6.260	21.524	19.280
45.60 afdrachten voor de solidariteitskas	2.713	2.810	2.318	2.400	2.420	2.510	7.451	7.720
totaal	€ 10.551	€ 9.830	€ 9.014	€ 8.400	€ 9.410	€ 8.770	€ 28.975	€ 27.000
46 salarissen en vergoedingen								
46.10 koster	23.860	28.350	27.580	21.720	36.060	31.850	87.500	81.920
46.20 organisten	7.692	6.068	9.581	8.870	3.128	2.600	20.401	17.538
46.29 overige vergoedingen	219	-	360	-	-	-	579	-
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	2.230	-	2.411	-	868	-	5.509	-
46.42 vergoedingen vrijwilligers	2.536	918	-	100	343	500	2.879	1.518
totaal	€ 36.318	€ 35.336	€ 39.572	€ 30.690	€ 40.399	€ 34.950	€ 116.289	€ 100.976
47 kosten beheer, administratie en archief								
47.20 bureaubehoeften en drukwerk	2.170	1.272	1.663	2.500	516	590	4.349	4.362
47.30 telefoon	429	1.266	785	1.000	872	720	2.086	2.986
47.41 ledenregistratie	1.001	700	691	600	722	630	2.414	1.930
47.80 kerktelefoon	808	584	-	-	-	-	808	584
47.81 kerkblad	-	-	-	-	-	-	-	-
47.99 overige kosten *	8.425	5.850	7.747	5.000	7.422	6.220	23.594	17.070
totaal	€ 12.832	€ 9.672	€ 10.886	€ 9.100	€ 9.532	€ 8.160	€ 33.251	€ 26.932
48 rentelasten/bankkosten								
48.11 bankkosten	269	206	856	750	155	150	1.280	1.106
totaal	€ 269	€ 206	€ 856	€ 750	€ 155	€ 150	€ 1.280	€ 1.106
53 afdrachten door te zenden collecten en giften								
53.21 collecten van niet-diaconale aard	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lasten totaal	€ 217.265	€ 238.502	€ 195.749	€ 215.140	€ 170.756	€ 182.999	€ 583.769	€ 636.641
Baten totaal	€ 228.403	€ 227.743	€ 210.739	€ 159.740	€ 129.317	€ 112.970	€ 568.459	€ 500.453
Totaal resultaat	€ 11.138	€ -10.759	€ 14.990	€ -55.400	€ -41.439	€ -70.029	€ -15.310	€ -136.188

* negatieve bedragen betreffen restituties van kosten van vorig boekjaar

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Bergkerk		Maranathakerk		Marcuskerk	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
80 opbrengsten onroerende zaken						
80.20 huuropbrengsten kerkgebouwen	70.795	75.000	74.544	45.000	36.401	27.500
80.91 opbrengsten catering	1.597	7.500	7.235	4.000	-	-
totaal	€ 72.392	€ 82.500	€ 81.779	€ 49.000	€ 36.401	€ 27.500
81 opbrengsten uit rente en dividenden						
81.10 rente van banken	-	-	-	-	-36	-
81.99 overige rente opbrengsten	15.351	15.880	6.597	5.380	10.222	10.520
totaal	€ 15.351	€ 15.880	€ 6.597	€ 5.380	€ 10.186	€ 10.520
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen						
82.99 overige opbrengsten: bijdragen derden predikanten e.d.	3.863	22.750	4.875	6.771	-4.999	-
totaal	€ 3.863	€ 22.750	€ 4.875	€ 6.771	€ -4.999	€ -
83 opbrengsten levend geld						
83.10 vrijwillige bijdragen	84.399	116.209	71.175	63.000	74.614	60.000
83.20 opbrengst collecten	4.373	2.500	5.500	3.000	10.479	8.000
83.30 giften	2.150	2.500	2.035	1.000	11.130	300
83.40 kerkelefoon	-	-	-	-	89	-
83.41 opbrengsten kerkblad	-	6.000	188	1.500	-	250
83.60 solidariteitskas	500	3.297	1.050	1.200	410	800
83.61 Quotumcollecte	-	-	100	-	-	-
83.70 (wijk)kassen	-	-	200	-	-	-
83.99 overige opbrengsten levend geld	-	-	16.478	8.000	290	700
totaal	€ 91.422	€ 130.506	€ 96.725	€ 77.700	€ 97.012	€ 70.050
84 door te zenden collecten en giften						
84.29 collecten voor derden	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
95 incidentele baten						
95.10 incidentele baten	-	-	3.446	-	12.582	-
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ 3.446	€ -	€ 12.582	€ -
Baten totaal	€ 183.028	€ 251.636	€ 193.422	€ 138.851	€ 151.182	€ 108.070

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Bergkerk		Maranathakerk		Marcuskerk	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
40 kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen						
40.21 klein onderhoud kerkgebouwen	9.862	7.500	6.155	6.500	4.658	4.000
40.23 verzekeringen	4.908	2.758	2.920	3.000	1.986	1.700
40.24 energie en water	15.063	18.621	8.131	10.000	8.349	13.000
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	18.000	19.000	18.000	19.000	18.000	19.000
40.29 overige kosten	5.155	2.219	401	1.500	2.809	3.500
totaal	€ 52.988	€ 50.099	€ 35.605	€ 40.000	€ 35.802	€ 41.200
41 kosten overige eigendommen en inventarissen						
41.95 buffetten	3.149	6.000	3.562	2.500	275	800
totaal	€ 3.149	€ 6.000	€ 3.562	€ 2.500	€ 275	€ 800
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.						
42.98 afschrijving inventarissen	680	3.100	3.736	300	12.581	-
totaal	€ 680	€ 3.100	€ 3.736	€ 300	€ 12.581	€ -
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat						
43.11 afdrachten bezettings-/vacaturebijdrage predikantsplaats	64.545	74.400	23.582	46.500	53.174	52.080
43.17 vergoedingen op declaratiebasis	563	1.000	19	600	19	-
43.33 preekvoorziening	7.643	4.000	5.848	3.500	3.779	3.500
totaal	€ 72.750	€ 79.400	€ 29.448	€ 50.600	€ 56.972	€ 55.580
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten						
44.10 kerkdiensten	643	3.826	1.007	-	1.892	2.250
44.50 wijkwerk en gemeenteavonden	-	1.045	443	250	227	500
44.60 jeugdwerk	-	-	318	200	744	500
44.70 pioniersplekken	-	-	-	-	-	-
44.99 overige kosten kerkelijke activiteiten	538	-	3.388	3.750	73	100
totaal	€ 1.181	€ 4.871	€ 5.155	€ 4.200	€ 2.935	€ 3.350
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen						
45.10 afdrachten voor quotum	6.970	6.250	4.386	3.930	2.966	2.660
45.60 afdrachten voor de solidariteitskas	2.413	2.500	1.593	1.570	1.027	1.060
totaal	€ 9.382	€ 8.750	€ 5.980	€ 5.500	€ 3.992	€ 3.720
46 salarissen en vergoedingen						
46.10 koster	17.476	85.843	40.341	41.650	29.903	28.200
46.20 organisten	13.934	12.811	13.318	12.740	8.001	8.230
46.29 overige vergoedingen	986	-	-	-	-	-
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	2.495	-	2.194	-	1.060	-
46.42 vergoedingen vrijwilligers	1.525	5.182	-	-	-	-
totaal	€ 35.429	€ 103.835	€ 55.853	€ 54.390	€ 38.964	€ 36.430
47 kosten beheer, administratie en archief						
47.20 bureaubehoefte en drukwerk	1.471	1.000	343	300	136	400
47.30 telefoon	2.040	1.229	780	800	-	800
47.41 ledenregistratie	719	620	453	390	306	270
47.80 kerktelefoon	150	200	-	-	-	250
47.81 kerkblad	4.944	5.710	1.277	1.500	797	500
47.99 overige kosten *	8.461	10.200	4.530	3.780	2.989	2.960
totaal	€ 17.786	€ 18.960	€ 7.383	€ 6.770	€ 4.228	€ 5.180
48 rentelasten/bankkosten						
48.11 bankkosten	426	310	417	300	311	200
totaal	€ 426	€ 310	€ 417	€ 300	€ 311	€ 200
53 afdrachten door te zenden collecten en giften						
53.21 collecten van niet-diaconale aard	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lasten totaal	€ 193.770	€ 275.325	€ 147.139	€ 164.560	€ 156.060	€ 146.460
Baten totaal	€ 183.028	€ 251.636	€ 193.422	€ 138.851	€ 151.182	€ 108.070
Totaal resultaat	€ -10.742	€ -23.690	€ 46.283	€ -25.709	€ -4.878	€ -38.390

* negatieve bedragen betreffen restituties van kosten van vorig boekjaar

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Kerk in Laak		Duinzichtkerk		Christus Triumfatorkerk	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
80 opbrengsten onroerende zaken						
80.20 huuropbrengsten kerkgebouwen	-	-	-	-	66.464	65.000
80.91 opbrengsten catering	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 66.464	€ 65.000
81 opbrengsten uit rente en dividenden						
81.10 rente van banken	-	-	-	-	-	-
81.99 overige rente opbrengsten	5.367	5.280	-	-	12.828	10.620
totaal	€ 5.367	€ 5.280	€ -	€ -	€ 12.828	€ 10.620
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen						
82.99 overige opbrengsten: bijdragen derden predikanten e.d.	-	-	5.950	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ 5.950	€ -	€ -	€ -
83 opbrengsten levend geld						
83.10 vrijwillige bijdragen	3.778	3.000	100.610	102.050	59.962	55.000
83.20 opbrengst collecten	-	-	-	-	-	2.500
83.30 giften	-	-	-	-	-	-
83.40 kerkelefoon	-	-	-	-	-	-
83.41 opbrengsten kerkblad	-	-	-	-	-	-
83.60 solidariteitskas	20	-	50	-	1.075	1.500
83.61 Quotumcollecte	-	-	-	-	240	-
83.70 (wijk)kassen	-	-	-	-	-	-
83.99 overige opbrengsten levend geld	-	-	-	-	-	-
totaal	€ 3.798	€ 3.000	€ 100.660	€ 102.050	€ 61.277	€ 59.000
84 door te zenden collecten en giften						
84.29 collecten voor derden	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
95 incidentele baten						
95.10 incidentele baten	-	-	-	-	-	-
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten totaal	€ 9.164	€ 8.280	€ 106.610	€ 102.050	€ 140.569	€ 134.620

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Kerk in Laak		Duinzichtkerk		Christus Triumfatorkerk	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
40 kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen						
40.21 klein onderhoud kerkgebouwen	-	-	-	-	5.156	7.500
40.23 verzekeringen	-	-	-	-	2.549	2.500
40.24 energie en water	-	-	-	-	20.478	12.500
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	-	-	-	-	11.980	23.250
40.29 overige kosten	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 40.162	€ 45.750
41 kosten overige eigendommen en inventarissen						
41.95 buffetten	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.						
42.98 afschrijving inventarissen	-	-	-	-	1.094	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.094	€ -
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat						
43.11 afdrachten bezettings-/vacaturebijdrage predikantsplaats	13.020	13.020	92.254	93.000	45.141	46.500
43.17 vergoedingen op declaratiebasis	-	-	487	1.200	-	600
43.33 preekvoorziening	-	-	-	-	1.324	-
totaal	€ 13.020	€ 13.020	€ 92.742	€ 94.200	€ 46.465	€ 47.100
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten						
44.10 kerkdiensten	-	-	-	-	-	-
44.50 wijkwerk en gemeenteavonden	-	-	-	-	-	-
44.60 jeugdwerk	-	-	-	-	-	-
44.70 pioniersplekken	-	-	-	-	-	-
44.99 overige kosten kerkelijke activiteiten	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen						
45.10 afdrachten voor quotum	2.547	2.280	3.073	5.610	5.394	4.830
45.60 afdrachten voor de solidariteitskas	882	910	1.029	2.240	1.867	1.930
totaal	€ 3.429	€ 3.190	€ 4.102	€ 7.850	€ 7.261	€ 6.760
46 salarissen en vergoedingen						
46.10 kosters	-	-	-	-	39.279	31.000
46.20 organisten	-	-	-	-	886	750
46.29 overige vergoedingen	-	-	-	-	-	-
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	-	-	-	-	-	-
46.42 vergoedingen vrijwilligers	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 40.165	€ 31.750
47 kosten beheer, administratie en archief						
47.20 bureaubehoeften en drukwerk	-	-	-	-	-	-
47.30 telefoon	-	-	-	-	-	-
47.41 ledenregistratie	263	230	-	-	557	480
47.80 kerktelefoon	-	-	-	-	-	-
47.81 kerkblad	-	-	-	-	-	-
47.99 overige kosten *	2.248	1.900	110	-	11.220	17.230
totaal	€ 2.511	€ 2.130	€ 110	€ -	€ 11.776	€ 17.710
48 rentelasten/bankkosten						
48.11 bankkosten	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
53 afdrachten door te zenden collecten en giften						
53.21 collecten van niet-diaconale aard	-	-	-	-	-	-
totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lasten totaal	€ 18.959	€ 18.340	€ 96.954	€ 102.050	€ 146.923	€ 149.070
Baten totaal	€ 9.164	€ 8.280	€ 106.610	€ 102.050	€ 140.569	€ 134.620
Totaal resultaat	€ -9.795	€ -10.060	€ 9.656	€ -	€ -6.354	€ -14.450

* negatieve bedragen betreffen restituties van kosten van vorig boekjaar

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Lukaskerk		Bethlehemkerk		Totaal wijken	
	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>	<i>jaarrekening</i>	<i>begroting</i>
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
80 opbrengsten onroerende zaken						
80.20 huuropbrengsten kerkgebouwen	23.020	16.000	45.494	41.000	427.080	352.525
80.91 opbrengsten catering	771	1.000	-	1.500	42.963	34.734
totaal	€ 23.791	€ 17.000	€ 45.494	€ 42.500	€ 470.043	€ 387.259
81 opbrengsten uit rente en dividenden						
81.10 rente van banken	-	-	-	-	-36	-
81.99 overige rente opbrengsten	5.082	5.080	9.444	9.300	85.807	82.960
totaal	€ 5.082	€ 5.080	€ 9.444	€ 9.300	€ 85.771	€ 82.960
82 opbrengsten uit stichtingen/kassen en fondsen						
82.99 overige opbrengsten: bijdragen derden predikanten e.d.	5.625	3.750	125.059	104.600	145.463	142.518
totaal	€ 5.625	€ 3.750	€ 125.059	€ 104.600	€ 145.463	€ 142.518
83 opbrengsten levend geld						
83.10 vrijwillige bijdragen	57.120	45.000	174.362	160.000	941.301	941.683
83.20 opbrengst collecten	2.714	3.000	51.178	46.000	86.680	76.750
83.30 giften	3.410	3.000	3.236	5.000	39.239	20.773
83.40 kerkteléfono	-	-	800	2.000	1.066	2.000
83.41 opbrengsten kerkblad	-	-	5.433	5.000	5.620	12.750
83.60 solidariteitskas	70	1.000	1.977	2.695	12.537	22.021
83.61 Quotumcollecte	-	-	-	-	640	-
83.70 (wijk)kassen	1.132	-	-	-	1.821	333
83.99 overige opbrengsten levend geld	-	-	-	-	20.491	9.838
totaal	€ 64.445	€ 52.000	€ 236.986	€ 220.695	€ 1.109.395	€ 1.086.148
84 door te zenden collecten en giften						
84.29 collecten voor derden	-	-	12.445	9.000	12.445	9.000
totaal	€ -	€ -	€ 12.445	€ 9.000	€ 12.445	€ 9.000
95 incidentele baten						
95.10 incidentele baten	-	-	38.750	-	71.405	-
95.40 ontvangen legaten/erfenissen	-	-	-	-	25.033	-
totaal	€ -	€ -	€ 38.750	€ -	€ 96.438	€ -
Baten totaal	€ 98.943	€ 77.830	€ 468.178	€ 386.095	€ 1.919.556	€ 1.707.885

Bijlage: Exploitatie overzicht wijkgemeenten

	Lukaskerk		Bethlehemkerk		Totaal wijken	
	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting	jaarrekening	begroting
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
40 kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen						
40.21 klein onderhoud kerkgebouwen	5.400	3.500	17.037	12.000	72.820	73.101
40.23 verzekeringen	2.707	2.500	11.704	9.500	35.260	31.758
40.24 energie en water	7.380	7.300	17.332	30.000	105.898	124.729
40.27 dotaties aan onderhoudsvoorzieningen kerken	18.000	19.000	18.000	19.000	155.980	175.250
40.29 overige kosten	1.659	3.000	2.551	500	18.504	22.134
totaal	€ 35.146	€ 35.300	€ 66.624	€ 71.000	€ 388.463	€ 426.973
41 kosten overige eigendommen en inventarissen						
41.95 buffetten	1.432	1.750	3.509	2.000	27.114	23.587
totaal	€ 1.432	€ 1.750	€ 3.509	€ 2.000	€ 27.114	€ 23.587
42 afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.						
42.98 afschrijving inventarissen	0	-	38.750	-	78.225	8.150
totaal	€ 0	€ -	€ 38.750	€ -	€ 78.225	€ 8.150
43 pastoraat resp. diaconaal pastoraat						
43.11 afdrachten bezettings-/vacaturebijdrage predikantsplaats	36.713	37.200	193.159	186.000	743.401	838.800
43.17 vergoedingen op declaratiebasis	-	1.000	2.667	12.780	5.811	21.980
43.33 preekvoorziening	2.368	3.750	12.226	8.100	45.294	32.988
totaal	€ 39.081	€ 41.950	€ 208.053	€ 206.880	€ 794.506	€ 893.768
44 lasten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten						
44.10 kerkdiensten	1.166	-	2.981	2.500	12.513	15.716
44.50 wijkwerk en gemeenteavonden	1.284	750	10.683	8.000	12.724	14.212
44.60 jeugdwerk	215	500	6.513	8.000	8.301	9.571
44.70 pioniersplekken	-	-	-	-	-	-
44.99 overige kosten kerkelijke activiteiten	-	1.750	24.266	5.210	32.135	16.310
totaal	€ 2.665	€ 3.000	€ 44.444	€ 23.710	€ 65.673	€ 55.809
45 verplichtingen/bijdragen aan andere organen						
45.10 afdrachten voor quotum	6.903	6.190	4.614	5.000	58.377	56.030
45.60 afdrachten voor de solidariteitskas	2.389	2.470	1.597	1.650	20.248	22.050
totaal	€ 9.292	€ 8.660	€ 6.211	€ 6.650	€ 78.624	€ 78.080
46 salarissen en vergoedingen						
46.10 koster	26.900	26.244	26.842	31.120	268.240	325.977
46.20 organisten	1.624	2.500	13.690	13.500	71.855	68.069
46.29 overige vergoedingen	-	-	368	-	1.934	-
46.41 arbodienst/ziekteverzuim	1.122	1.090	1.978	-	14.357	1.090
46.42 vergoedingen vrijwilligers	-	500	-	-	4.404	7.200
totaal	€ 29.645	€ 30.334	€ 42.510	€ 44.620	€ 358.855	€ 402.335
47 kosten beheer, administratie en archief						
47.20 bureaubehoeften en drukwerk	767	925	2.112	2.750	9.177	9.737
47.30 telefoon	699	1.000	3.161	2.300	8.766	9.115
47.41 ledenregistratie	713	620	476	410	5.901	4.950
47.80 kerktelefoon	-	50	3.615	2.500	4.572	3.584
47.81 kerkblad	-	-	6.048	6.000	13.067	13.710
47.99 overige kosten *	7.787	6.150	11.199	3.875	72.137	63.165
totaal	€ 9.966	€ 8.745	€ 26.610	€ 17.835	€ 113.620	€ 104.262
48 rentelasten/bankkosten						
48.11 bankkosten	246	250	500	400	3.180	2.566
totaal	€ 246	€ 250	€ 500	€ 400	€ 3.180	€ 2.566
53 afdrachten door te zenden collecten en giften						
53.21 collecten van niet-diaconale aard	-	-	12.445	9.000	12.445	9.000
totaal	€ -	€ -	€ 12.445	€ 9.000	€ 12.445	€ 9.000
Lasten totaal	€ 127.473	€ 129.989	€ 449.657	€ 382.095	€ 1.920.705	€ 2.004.530
Baten totaal	€ 98.943	€ 77.830	€ 468.178	€ 386.095	€ 1.919.556	€ 1.707.885
Totaal resultaat	€ -28.531	€ -52.159	€ 18.521	€ 4.000	€ -1.149	€ -296.646

* negatieve bedragen betreffen restituties van kosten van vorig boekjaar

Bijlage: verbonden partijen PGG

- **Beheersstichting Duinzichtkerk/Vredeskapel**

De Duinzichtkerk is onderdeel van de wijkcombinatie IV, de exploitatie van de Duinzichtkerk is ondergebracht in de beheersstichting. Het bestuur wordt gevormd door de kerkrentmeesters van de Duinzichtkerk.

- **Nederlandse Hervormde Wijkstichting Duinzichtkerk**

Het bestuur wordt gevormd door de wijkkerkrentmeesters.

- **Stichting Huisvesting predikanten Bergkerk/Bethelkapel**

Het bestuur van de stichting bestaat uit de leden van de kerkrentmeesters van de Bergkerk.

- **Stichting Steunfonds Maranathakerk**

Het bestuur van de stichting wordt door de raad van toezicht, die worden benoemd door de wijkkerkenraad.

- **Stichting Onze Toevlucht**

Het bestuur van de stichting wordt benoemd op voordracht van de wijkkerkenraad en de wijkkerkrentmeesters.

- **De Stichting Grote of St Jacobskerk (SGoJK)**

Het CvK is vertegenwoordigd in het bestuur.

- **Stichting Fondsbeheer Grote Kerk**

Het CvK is vertegenwoordigd in het bestuur.

- **Stichting Nieuwe Kerk**

De PGG is vertegenwoordigd in het bestuur middels IJo Akkerman.

- **Stichting Oostduin**

Deze stichting beheert het landgoed en opstallen park Oostduin; het CvK is middels Jan Voskamp vertegenwoordigd in het bestuur.

- **Stek**

Verbonden met PGG vanwege zes medewerkers die zowel bij of voor de PGG als bij of voor Stek werken.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van het kerkgenootschap de Protestante
Gemeente te 's Gravenhage

A. Verklaring over de in hetjaarrapport opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van het kerkgenootschap de
Protestantse gemeente te 's Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de op bladzijde 2 tot en met bladzijde 20 in dit jaarrapport
opgenomen jaarrekening 2022 van het kerkgenootschap de
Protestantse Gemeente te 's Gravenhage in alle van materieel belang zijnde
aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de entiteit gekozen en
beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt 1 in de toelichting van de
jaarrekening.

Oranje Nassaulaan 1
1075 ah Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor
financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder
ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op
grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de
controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het kerkgenootschap de Protestante Gemeente
te 's Gravenhage zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van
accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht
relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan
de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt
is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperkingen in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt 1 in de toelichting van de jaarrekening waarin
de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is
opgesteld voor het bestuur van het kerkgenootschap de Protestante Gemeente
te 's Gravenhage met als doel haar in staat te stellen te voldoen aan haar
verantwoordingsplicht.

Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de gemeenteleden, het College van Kerkrentmeesters en de

Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de entiteit gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt 1 in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 27 juni 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

 Digitaal ondertekend door Marco Huijbregts
J.J.M. Huijbregts RA